

BÜYÜK VERİ & QLIK İŞ ORTAKLIĞI

BI Technology Kanal ve İş Geliştirme Direktörü Hakan Ağca

Bilimsel ve teknolojik gelişmeler verinin üretim hızını artırdı. Veri hacminin ve hızının artması ile birlikte veri çeşitliliği insanlık tarihinde ilk kez daha önce tanıklık etmediğimiz gelişmelere yol açıyor. Kanalların çeşitlenmesi ve artan dijital etkileşim pek çok dijital işlem için veri olarak kaydedilebilmesine imkan sağlıyor. Teknolojik gelişmeler bir yandan yeni veriler üretirken, öte yandan geleneksel yöntem ve araçlarla erişilemeyen verilere etkin biçimde erişilebilirliğinin önündeki engelleri aşmaya yardımcı oluyor. Teknolojik altyapısında doğru yatırımları yapan, ihtiyaçlarını iyi belirleyip doğru çözümleri tercih eden şirketler, daha önce hiç olmadığı kadar büyük avantajlar sağlayabiliyor. Büyük veri ve görsel analitik bakış açısı, işletmelerin rakiplerinden çok daha hızlı ilerlemelerini, dış etkilere karşılık verebilmelerini ve hatta geleceğe yönelik doğru tahminlerde bulunabilmelerine olanak veriyor. Büyük verinin, daha akıllıca düşünmemizi sağladığı doğru, ama büyük veri ile analitik bir araya gelince doğru zamanda doğru aksiyonları alan bir işletme zekasını ortaya çıkarıyor. Gün geçtikçe büyük veriye olan ilginin arttığını söyleyebiliriz. Hatta bazı kurumlar için bu konu, operasyonlarının temel bir parçası haline gelmiş durumda. İş birimleri için ise, daha önce cevaplayamadıkları soruların cevaplarını bulmak ve yeni fırsatları ortaya çıkarmak mümkün olmaya başladı. Bununla beraber bazı kurumlar için büyük veri, hala bilinmezliğini korumaya devam ediyor. Son kullanıcının veriyi kolayca analiz edebileceği bir yöntem olmadığı sürece, büyük veriden beklenen faydalar ortaya çıkmayacaktır. Farklı veri kaynaklarına en iyi erişim yöntemi, ancak farklı yöntemlerin bir karışımı şeklinde olabilir. Konu büyük veri analizine gelindiğinde ise; Qlik, son kullanıcıya birçok çözüm sunmaktadır.

Artan Büyük Veri Analizi İhtiyacı

Geçmişte büyük veriye, akademiye ya da kamuya ait soruların cevaplanabilmesi için, paralel hesaplama yığınları üzerinde karmaşık algoritmalar kullanan "Veri Bilimcileri" odaklanmıştı. Hala Veri Bilimcilerine ihtiyaç var ama, artık son kullanıcıların da çeşitli iş soruları için, büyük veri analizinin gücünden faydalanma zamanı gelmiştir.

İş kullanıcıları, büyük veriyi daha çok aşağıda yer alan belirli bir işe özel soruların cevaplarını aramak için kullanıyor:

- Son kampanyadan sonra satışlar nasıl gidiyor?
- Üretim verimliliği ne durumda?
- Sosyal medyadaki yansımalar nasıl?

Bu tip sorular iş kullanıcıları tarafından uzun zamandan beri sorulmaktaydı. Fakat bugüne kadar bu sorular yeterli bir doğruluk derecesi ile ya da ayrıntılı bir şekilde cevaplanamadı. Çünkü bunlara ait veri kümeleri yoktu ya da erişmek mümkün değildi. Artık teknoloji, iş kullanıcılarının da büyük veri kaynaklarına erişimini sağlıyor. Mesela Qlik; Hadoop, veri ambarları, veri tabanları, tablolar gibi çeşitli kaynaklardan gelen veriyi, tek bir etkileşimli analiz katmanında birleştirme imkanı sunmaktadır.

Büyük veri kümeleri söz konusu olduğunda, IT birimlerinin bu veri kümelerini yönetebilmesi ihtiyacı dışında, özellikle karar verici düzeydeki kullanıcıların bu büyük verilerden anlamlı sonuçlar çıkarabilmesi en önemli konu olarak karşımıza çıkıyor. Büyük veri kümeleri altyapı seviyesinde çok iyi yönetilse de eğer son kullanıcılar bundan faydalanamıyorsa o takdirde veri odaklı organizasyon hedeflerinden çok uzak, kurumsal kültürü geliştiremeyen, kısa soluklu ve geri dönüşü çok düşük projelerle karşılaşılıyor. Bu aşamada büyük veriyi işleyecek Görsel Analitik İş Zekası Platformları büyük önem taşımaktadır. Bu platformları kullanarak çözümler geliştirmeye çalışan kurumlarda son yıllardaki ihtiyaç eğilimlerine baktığımızda, son kullanıcıların da geçmişle karşılaştırıldığında çok daha büyük veri kümeleri üzerinde çalışmak istediklerini görüyoruz. Daha somut konuşmak gerekirse, teknolojik yetersizliklerden dolayı geçmişte tek bir rapor içinde bir kaç yüz bin satır üzerinde çalışabilen son kullanıcılar artık tek bir doküman için yüz milyonlarca ve hatta milyar seviyesinde analiz yaparak, çok daha büyük bir resimde analitik sonuçlar çıkarmaya çalışıyorlar. Bu nedenle kurumların kullandığı görsel analitik platformların bu seviyelerde veriyi herhangi bir performans kaybı olmadan, anlık ve çapraz sorgularla sonuca götürebilecek teknolojik altyapıyı sunması gerekmektedir.

Qlik ürün ailesine baktığımızda, özellikle bu büyük verileri performans kaybı olmadan işleyebilecek ve kullanıcıların saniyeler bazında sorgu atabilmesine izin veren In-Memory Database'i, belirttiğim bu ihtiyacın direkt olarak adreslenmesini sağladığını görüyoruz. Ancak bunun da ötesinde bazı önemli konularla karşılaşıyoruz. Örneğin büyük veri dediğimizde verinin çeşitliliği de söz konusu. Bu durumda hem çok çeşitli veri hem de çok büyük hacimde veri karşımıza çıktığında, son kullanıcıları bunlardan anlamlı bir sonuç çıkarabilmesi için analitik görselliğin de önemi artmaktadır. Bu noktada "analitik görsellik" kelimesini özellikle kullanıyorum, çünkü tek

başına görselliğin olaylar arasındaki ilişkileri ortaya çıkartmak için yeterli olmadığını görüyoruz. Kullanıcıların analitik birikimlerinin de her zaman üst seviyede olmadığı ise başka bir gerçek. Bu durumda kullanılan iş zekası platformunun sunduğu analitik yeteneklerin, kullanıcıları yönlendirerek sadece şık ve görsellikten çok daha öte bir çatı oluşturması gerekiyor. İşte Qlik ürün ailesindeki görsel bileşenlerin sunduğu analitik özellikler, "dummy" olarak düşünülebilecek görsellikten çok daha gelişkin ve bu büyük verilerden anlamlı sonuçlar çıkarılmak adına son kullanıcılara çok basit kullanımlı bir altyapı sunabilmektedir.

Kullanıcı arayüzleri söz konusu olduğunda son olarak karşımıza çıkan bir konu da şu ki, son kullanıcıların bir defada analiz edeceği büyük veri kümesinin dışında veritabanı düzeyindeki veri kümesinin büyüklüğü. Veri kümeleri her zaman çok daha büyük bir hız ve hacimde arttığından, veritabanı düzeyinde her zaman son kullanıcıların analiz ettiği dokümanların içeriğindeki fazla veri olacaktır. Bu durumda son kullanıcı arayüzlerinin de büyük veri kümelerini saklayan veritabanılarıyla entegre ve verimli çalışabilecek özel bir takım teknik yaklaşımlara sahip olması gerekiyor. İşte Qlik ürün ailesinde yine büyük veriyi saklayan veritabanılarıyla çok yüksek performans sergileyebilen ileri düzey bir teknolojik altyapı mevcut.

Peki Qlik'in bu üstünlüklerini son kullanıcılara nasıl sunuyoruz? Müşterilerimize, Qlik teknolojilerini doğrudan sunabildiğimiz gibi iş ortaklarımız aracılığıyla da sunuyoruz. İki tip iş ortaklığımız var. Bunlardan bir tanesi Qlik lisanslarını müşterilerine ulaştıran iş ortaklarımız, diğeri ise Qlik teknolojilerini kendi ürünlerine ekleyerek müşterilerine çözüm sunan OEM iş ortaklarımız. OEM iş ortaklarımız arasında bugün aralarında Logo Yazılım, Nebim, Univera, Profel, Bilgera, IAS, Infina Yazılım gibi birçok kuruluş bulunmaktadır. Yazılımlarının müşterileri artık, verilerini etkileşimli ve görselleşmiş şekilde analiz etmek istiyorlar. Ama bunu sağlamak ayrı bir uygulama geliştirme becerisi ve kaynağı gerektirmektedir. Bu analiz ortamlarını oluşturmak ve yaşatmak, yazılımlarının ana uygulamasının yanında külfetli bir iş haline dönüşüyor. Ayrıca en iyi çözümün oluşturulabilme garantisi de yok. Burada devreye "Embedding Analytics" kavramı giriyor. Bu kavramı ERP, CRM v.b. gibi uygulamalar içine, sadece mashup türü bir obje olabileceği gibi, daha geniş ölçekte bir rapor ya da gösterge panelinin eklenmesi olarak özetleyebiliriz. Qlik OEM iş ortaklığı yazılımlarına bir yandan ürünlerini farklılaştırarak pazarda rekabet avantajı kazandırırken diğer yandan kullanıcıların analiz deneyimini iyileştirerek, memnuniyetini ve bağlılığını arttırmada yardımcı oluyor. Öte yandan yeni gelir alanları yaratarak iş ortaklarının pazara çıkış hızını artırıyor ve sadece kendileri ana uygulamalarına odaklanabilmeleri için gerekli zamanı sunuyor.

OEM iş ortaklarımız; çözümün kapsamı, fiyatlandırma, ana uygulama ile entegrasyonu ve pazara çıkış stratejilerine kadar her konuda destek oluyoruz. Firmanın ana uygulamasının fiyatlandırma ve lisanslama yöntemleri ile birebir uyumlu bir işbirliği gerçekleştiriyoruz. 2017 yılında OEM iş ortaklarımızın sayılarını arttırmak en önemli hedeflerimiz arasında yer almaktadır.